

KAKO DA SE BORIM PROTIV KORUPCIJE?

PRIRUČNIK

KAKO DA SE BORIM PROTIV KORUPCIJE (PRIRUČNIK)

GODINA IZDANJA: 2022

SADRŽAJ

- O priručniku
- O korupciji
- Prijava korupcije - ko, šta, gdje, kad, kako?
- PRIJE same prijave korupcije?
- Kako prijaviti korupciju?
- Interno
- Eksterno

- Uloga policijskih organa
- Uloga pravosudnih organa
- Javna tužilaštva
- Sudovi
- Zaključak

- Prilozi

- Adresar policijskih organa
- Adresar javnih tužilaštava
- Adresar institucija za pružanje besplatne pravne pomoći

- Adresar ostalih relevantnih institucija

O PRIRUČNIKU

Priručnik „Kako da se borim protiv korupcije?“ namijenjen je svakome ko se suočava s korupcijom, te na jednom mjestu pokušava na pregledan način dati odgovore na najbitnija pitanja, kao što su: šta je korupcija, kome je i kako prijaviti, šta nakon prijave i kako se zaštititi od korupcije.

Svrha Priručnika je informativna, pa će za vođenje pravnog postupka možda biti potrebno da zatražite dodatnu stručnu pomoć ili pravni savjet, ali se nadamo da će on poslužiti svrsi, u prvom redu, na način da podstakne one neodlučne da se upuste u postupke zaštite svojih prava i borbe protiv ove savremene društvene pošasti.

O KORUPCIJI

Nije pretjerano reći da korupcija u zemljama bivše Jugoslavije predstavlja endemsku bolest koja po stepenu razornosti i štetnosti posljedica koje ostavlja na cjelokupno društvo i pojedince ne zaostaje ni za posljedicama rata ili onim koje je u posljednje vrijeme ostavila pandemija korona virusa.

Riječ „korupcija“ izvorno potiče iz latinskog jezika i njome se označava pokvarenost, kvarenje i narušavanje poretka. Korupcija predstavlja svaku zloupotrebu povjerenog položaja radi ostvarivanja lične koristi. Ovo, između ostalog, može podrazumijevati: zloupotrebu (i prekoračenje) službenih ovlašćenja, kršenje pravila radne discipline koja se odnose na sukob interesa, korištenje javnih sredstava ili imovine u privatne svrhe, korištenje informacija koje su službeno dostupne radi sticanja pogodnosti za sebe ili svoje srodnike, primanje poklona, usluga ili koristi za sebe ili drugoga koje nije u skladu sa propisima, ubrzano i olakšano ostvarivanje prava za pojedince, zapošljavanje bez javnih konkursa i potrebnih kvalifikacija, dodjeljivanje ugovora o javnim nabavkama kojima nije osigurana pravična i aktivna konkurencija, netransparentna dodjela novčanih sredstava, kao i svaka radnja koja čini obilježje nekog posebnog krivičnog djela (glava XIX Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i odgovarajuće glave krivičnih zakona entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine definišu krivična djela korupcije i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti kao protivpravna ponašanja službenih ili ovlaštenih osoba u obavljanju službene dužnosti usmjerena protiv funkcioniranja javnih službi), kojim se ostvaruje nedozvoljena korist za sebe ili drugoga davanjem i primanjem mita, zloupotrebom položaja, trgovinom uticajem ili na bilo koji drugi nedozvoljen način predviđen opisom konkretnog krivičnog djela.

Bilo kako bilo, korupcija i posljedice koje ostavlja ne moraju predstavljati usud društava u kojima se javljaju. Protiv korupcije se moguće boriti i svako može na neki način doprinijeti borbi protiv korupcije, između ostalih, prateći uputstva iz ovog Priručnika.

PRIJAVA KORUPCIJE – KO, ŠTA, GDJE, KAD, KAKO?

Korupcija je pogrešna, štetna i nepravedna. Ako prijavite korupciju, ta nepravda i šteta možda neće biti otklonjene. Međutim, ako je ne prijavite, ta šteta i nepravda će sigurno ostati ili neće biti spriječene. Odluka da prijavite korupciju može biti korisna, a posebnu korist ima prijavljivanje njenih najtežih slučajeva, prijava zloupotreba velikih razmjera ili visokog nivoa, kada su u korupciju uključeni ili su bili meta podmićivanja ministri, tužioci, sudije, direktori velikih javnih preduzeća i drugi visoki funkcioneri, ili kada je korupcija jedan od zločina organizovane kriminalne grupe. U takvim slučajevima, čak i kazna prijaviocu za počinjeno krivično djelo (učešće u koruptivnim aktivnostima), može biti blaža nego što bi bila inače ili sud može i osloboditi od kazne u cjelosti ili pak javni tužilac može da odustane od krivičnog gonjenja ako prijavioc pristane da svjedoči o okolnostima navedenog događaja.

Državni službenici ili zaposleni u javnim službama (javnim ustanovama, preduzećima...) na svim nivoima imaju obavezu – da prijave korupciju za koju saznaju vršeći svoju službenu dužnost ili da prijave pretpostavljenog koji im je izdao bilo kakav nezakonit nalog, kao i da se usprotive izvršenju takvog naloga.

Ako postoji velika mogućnost da zbog prijavljivanja dovedete u opasnost sebe ili nekog svog, biće bolje da se uzdržite od prijavljivanja sve dok se ne uvjerite da ga možete izvršiti na povjerljiv i bezbjedan način. Pored toga, krivični zakoni u Bosni i Hercegovini poznaju i opšte pravilo da niko ne može da odgovara zato što nije prijavio sebe, svog bračnog ili vanbračnog druga, roditelja, dijete, babu, dedu, unuke, usvojenika, usvojioca ili njihove bračne i vanbračne drugove, ali i da možete biti krivično gonjeni, te je kažnjivo lažno prijavljivanje krivičnog djela, kao i davanje lažnog iskaza pred nadležnim organima.

Kao građani imate pravo i obavezu prijaviti pripremu i izvršenje krivičnog djela ukoliko imate saznanja o njemu (u određenim slučajevima neprijavlivanje krivičnog djela također predstavlja krivično djelo), no nemate dužnost da obavljate istražne radnje radi utvrđivanja da li je zaista došlo do korupcije i ko je za nju kriv. Dovoljno je da prijavite sumnju o tome da se dogodila neka nezakonita ili štetna pojava. Nekad traženje informacija od javnog značaja može biti značajno radi prikupljanja dokaza.

To se radi slanjem zahtjeva za pristup informacijama javnim organima, a ukoliko oni ćute ili odbiju zahtjev, ulaganjem žalbe Ombudsmanu za ljudska prava BiH. Informacije o podnošenju žalbe, brojni primjeri i obrasci dostupni su na web stranici Ombudsmana za ljudska prava BiH. Prednost ovog pristupa je što će prijava sumnje na korupciju biti argumentovanija. Nedostatak je što oni koji su umješani u korupciju mogu da shvate šta radite i da uklone neke dokaze. Takođe, ako provjeravate na ovaj način, može vam biti teže da kasnije očuvate anonimnost, ako nakon provjera rješite da prijavite korupciju.

PRIJE SAME PRIJAVE KORUPCIJE?

KAKO PRIJAVITI KORUPCIJU?

Kao što smo već rekli, korupciju prijavljujete podnošenjem prijave nadležnom organu. Zapravo, u mogućnosti ste se obratiti različitim organima, te u nastavku predstavljamo put koji prijava korupcije prolazi, uz napomenu da ne mora svaka prijava nužno preći sve dole opisane korake.

1) Interno

Najlogičnije postupanje, koje naravno ne mora uvijek dati očekivane rezultate, predstavlja obraćanje organu „na licu mjesta“, tamo gdje se koruptivne radnje (ili sumnja u njih) dešavaju. Mnogi javni organi posjeduju najčešće javno dostupne (u prostorijama organa ili na njihovim web stranicama) razrađene, različite interne pravne mehanizme prijave i zaštite od korupcije, te se prijava korupcije u ovom slučaju podnosi u skladu sa tim uputstvima. Najčešće, organima je data mogućnost da vode određene vrste postupaka (disciplinske, pred etičkim radnim tijelima itd.) kojima se, između ostalog, može djelovati i na sprječavanju korupcije ili otklanjanju njenih posljedica. Takođe, ako posumnja na krivično djelo ili prekršaj, kad u postupku po predstavi nađe da postoje osnovi sumnje da je učinjeno krivično djelo ili prekršaj ili povreda dužnosti iz radnog/službenog odnosa za koje se goni po službenoj dužnosti, rukovodilac ili drugo ovlašćeno lice javnog organa može podnijeti nadležnom organu krivičnu prijavu ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

2) Eksterno

Eksterno obraćanje podrazumijeva obraćanje svim drugim organima izuzev organa gdje se korupcija izvorno dešava, u prvom redu različitim drugostepenim upravnim organima, inspekcijskim organima, a u konačnici i policijsko-istražnim i pravosudnim organima. Jasno je da u nekim slučajevima neposredno obraćanje organu „na licu mjesta“ neće donijeti željene rezultate, npr. ako postoji organizovana koruptivna mreža unutar tog organa. U nekim slučajevima, sprečavanje korupcije i otklanjanje njenih posljedica, nezakonitosti i nepravilnosti može biti u nadležnosti drugostepenih organa. U te organe spadaju raznorazni drugostepeni organi koji vrše nadzor, odlučuju (p) o žalbama, o sukobu interesa, zatim različiti inspekcijski organi i sl, a u slučaju nepravilnosti koje se javljaju ili tiču organa na nivou Bosne i Hercegovine postoji i specijalizovana Agencija za borbu protiv korupcije. O načinu podnošenja predstavi, pritužbi i prijavi navedenim organima, te njihovom postupanju više informacija je moguće dobiti kod tih organa.

Policija, u sklopu svoje redovne djelatnosti na zaštitu društva od kriminaliteta, sprječavanju vršenja krivičnih djela za koja se goni po službenoj dužnosti, rasvjetljavanju krivičnih djela i hvatanju njihovih učinilaca, ima veoma značajnu ulogu u postupanju po prijavama korupcije. Policijskim organima se možete sami obratiti (anonimno, usmeno ili pismeno) ili oni mogu sami prikupljati potrebne izjave od lica.

IMATE PRAVO DA SE S VAMA OPHODI S POŠTOVANJEM I DOSTOJANSTVOM TOKOM CIJELE ISTRAGE. POLICIJA VAS MORA INFORMISATI O VAŠIM PRAVIMA

Ako se od Vas traži da dođete u policijsku stanicu radi ispitivanja, jer postoji mogućnost da raspoložete podacima od značaja za krivičnu istragu, VI NISTE obavezni:

- otići u policijsku stanicu (ovo se odnosi samo na Federaciju Bosne i Hercegovine);
- otići u policijsku stanicu, ukoliko niste primili pismeni poziv (ovo se odnosi samo na Republiku Srpsku);
- dati izjavu ili odgovor na bilo koje pitanje.

Obavezni ste SAMO dati podatke o svom identitetu – lice ne mora dati nikakvu izjavu ili odgovarati na pitanja koja mu ovlašćeno službeno lice postavlja, osim davanja ličnih podataka, o čemu će ga ovlašćeno službeno lice poučiti. Svako lice koje učestvuje u ispitivanju i daje bilo kakve izjave koje nije obavezno davati ima pravo da pročita zapisnik ili da zahtijeva da mu se isti pročita, te da na isti stavi prigovore.

S obzirom na to da policijski organi (sami ili u saradnji sa nadležnim pravosudnim organima) raspolažu relativno širokim ovlašćenjima, postoji realan rizik od prekoračenja ovlašćenja ili pojave korupcije u njihovim redovima, što se pak nastoji umanjiti kroz postojanje različitih internih i eksternih vrsta nadzora nad njihovim radom (biroi za predstavke građana, nezavisni odbori, policijski odbori, zakonodavna tijela, vlade itd.)

ULOGA POLICIJSKIH ORGANA

ULOGA PRAVOSUDNIH ORGANA

Razmotrićemo posebno ulogu javnih tužilaštava i sudova.

Javna tužilaštva

Krivična djela, odnosno sumnju u izvršenje krivičnih djela, pa tako i onih koruptivnih, je uvijek najbolje prijaviti javnom tužiocu, kao nadležnom javnom organu.

Nadležnom javnom tužiocu korupciju prijavljujete krivičnom prijavom koja se podnosi pismeno, usmeno ili drugim sredstvom. Ne morate brinuti oko forme, jer ona nije propisana, kao ni oko pravnih formulacija i kvalifikacija – dovoljno je da budete samo što jasniji o onome što znate. Krivična prijava treba da sadrži detaljan opis cijelog događaja, sve okolnosti i dokaze na kojima se temelje, ili bar da navedete gde bi se takvi dokazi mogli pronaći. Tužilac je taj koji bi trebalo da prepozna o kojem krivičnom djelu je riječ i šta dalje treba da se učini.

Ako krivičnu prijavu podnosite usmeno, o njoj će se sastaviti zapisnik i bićete upozoreni na posljedice lažnog prijavljivanja koje predstavlja krivično delo. Ovaj način prijavljivanja može biti najbolji, jer tužilac poznaje propise i zna tačno koje su mu činjenice potrebne da bi donio odluku o pokretanju krivičnog postupka, pa će odmah zatražiti pojašnjenja i dodatne podatke, koje vi možda ne biste smatrali bitnim. Tako će istraga moći brže da počne.

Ako podnesete prijavu telefonom ili drugim telekomunikacijskim sredstvom, tužilac će sačiniti službenu zabilješku. Takođe, tužioci će evidentirati i prijavu podnijetu elektronskom poštom.

Razmotrićemo posebno ulogu javnih tužilaštava i sudova. Javna tužilaštva Krivična djela, odnosno sumnju u izvršenje krivičnih djela, pa tako i onih koruptivnih, je uvijek najbolje prijaviti javnom tužiocu, kao nadležnom javnom organu.

Nadležnom javnom tužiocu korupciju prijavljujete krivičnom prijavom koja se podnosi pismeno, usmeno ili drugim sredstvom. Ne morate brinuti oko forme, jer ona nije propisana, kao ni oko pravnih formulacija i kvalifikacija – dovoljno je da budete samo što jasniji o onome što znate. Krivična prijava treba da sadrži detaljan opis cijelog događaja, sve okolnosti i dokaze na kojima se temelje, ili bar da navedete gde bi se takvi dokazi mogli pronaći. Tužilac je taj koji bi trebalo da prepozna o kojem krivičnom djelu je riječ i šta dalje treba da se učini. Ako krivičnu prijavu podnosite usmeno, o njoj će se sastaviti zapisnik i bićete upozoreni na posljedice lažnog prijavljivanja koje predstavlja krivično delo. Ovaj način prijavljivanja može biti najbolji, jer tužilac poznaje propise i zna tačno koje su mu činjenice potrebne da bi donio odluku o pokretanju krivičnog postupka, pa će odmah zatražiti pojašnjenja i dodatne podatke, koje vi možda ne biste smatrali bitnim. Tako će istraga moći brže da počne. Ako podnesete prijavu telefonom ili drugim telekomunikacijskim sredstvom, tužilac će sačiniti službenu zabilješku. Takođe, tužioci će evidentirati i prijavu podnijetu elektronskom poštom.

KAKO JAVNI TUŽILAC POSTUPA PO PRIJAVI?

Ako niste podnijeli krivičnu prijavu, već ste na neki drugi način obavijestili tužioca o mogućoj korupciji (npr. pitali ste ga da li je sa nekim slučajem upoznat) ili je javni tužilac do takvih informacija došao na drugi način (npr. iz medija), javni tužilac ima ovlaštenja po službenoj dužnosti formirati predmet i tražiti da se navodi istraže.

Ako ste podnijeli krivičnu prijavu, ali javni tužilac ne može da ocijeni da li je prijava istinita ili podaci nisu dovoljni za odluku o istrazi, onda prikuplja podatke – sâm ili preko policije, od građana ili od drugih državnih organa. Policija je dužna da postupi po zahtjevu javnog tužioca i da ga obavijesti o mjerama i radnjama koje je preduzela u određenom roku.

Ako mu je sve jasno i prijava se odnosi na korupciju, javni tužilac pokreće istragu. Tužilac okončava istragu kada utvrdi da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno da se može podići optužnica i preduzeti krivično gonjenje osumnjičenog (ako je poznat ili protiv N.N. lica ako je nepoznat), tj. da postoje dokazi iz kojih proizilazi osnovana sumnja da je određeno lice učinilo određeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti.

Tužilac neće provoditi istragu ako je iz prijave i pratećih spisa očigledno da prijavljeno djelo nije krivično djelo korupcije, niti neko drugo krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, ako ne postoje osnovi sumnje da je prijavljeno lice učinilo krivično djelo, ako je nastupila zastarjelost ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivično gonjenje.

O nesprovođenju/obustavi istrage, kao i o razlozima za to, tužilac će obavijestiti oštećenog i podnosioca prijave, koji u određenom roku imaju pravo da podnesu pritužbu na tu odluku.

U svakom slučaju, ako hoćete da dobijete obavještenje od javnih tužilaštava ili eventualno tražite preispitivanje njihovih odluka (jer, npr. sumnjate u njihov integritet, profesionalnost, objektivnost, nepristrasnost itd.), bilo bi dobro da ih podacima sa dokazima iz prijave uvjerite da ste oštećeni korupcijom (npr. da ste teže ostvarili svoje pravo zato što je neko drugi dobio mogućnost da ga ostvari preko reda).

SUDSKI POSTUPAK

Iako postoji mogućnost pokretanja i vođenja više različitih sudskih postupaka u vezi sa korupcijom (krivičnih, prekršajnih, parničnih, upravnih itd.), procesuiranje koruptivnih djela je najuže vezano sa krivičnim postupcima, do kojih dolazi podnošenjem optužnice od javnog tužioca, odnosno njenim potvrđivanjem od strane nadležnog suda. Ako ste poznat prijavitelac korupcije, možete biti pozvani da svjedočite, a može se dogoditi da budete pozvani kao svedok, iako je korupciju prijavio neko drugi ili ju je policija otkrila na drugi način. U tom slučaju, bićete pozvani da svjedočite o korupciji ako je vjerovatno da možete dati obavještenja o krivičnom delu, učiniocu ili o drugim činjenicama koje se utvrđuju u postupku i ako ste sposobni da prenesete saznanja ili opažanja. Možete biti svjedok i kada ste u istoj stvari oštećeni.

Zakon vas obavezuje da svjedočite, izuzev u slučajevima lica koja ne mogu biti saslušani kao svjedoci, niti se na iskazima tih svjedoka može zasnivati sudska odluka :

- a) ako biste svojim iskazom povrijedili dužnost čuvanja državne, vojne ili službene tajne, (sve dok vas nadležni organ ne oslobodi te dužnosti),
- b) ako ste branilac osumnjičenog, odnosno optuženog u pogledu činjenica koje su mu postale poznate u svojstvu branioca,
- v) ako biste svojim iskazom povrijedili dužnost čuvanja profesionalne tajne (vjerski službenik, odnosno ispovjednik, novinar u svrhu zaštite izvora informacija, advokat, bilježnik, ljekar, babica i drugi), osim ako ste oslobođeni te dužnosti posebnim propisom ili izjavom lica u čiju je korist ustanovljeno čuvanje tajne i
- g) ako ste dijete koje s obzirom na uzrast i duševnu razvijenost nije sposobno da shvati značaj prava da ne mora svjedočiti, osim djeteta koje je neposredno oštećeno krivičnim djelom.

Određena lica takođe mogu odbiti da svjedoče, o čemu je organ koji vodi postupak dužan da ih upozori da ne moraju svjedočiti:

- a) bračni i vanbračni supružnik osumnjičenog, odnosno optuženog,
- b) srodnici osumnjičenog, odnosno optuženog po krvi u pravoj liniji, srodnici u pobočnoj liniji do trećeg stepena zaključno, kao i srodnici po tazbini do drugog stepena zaključno, osim djeteta koje je neposredno oštećeno krivičnim djelom i
- v) usvojilac ili usvojenik osumnjičenog, odnosno optuženog.

Kao svjedok imate pravo da ne odgovarate na pojedina pitanja kada je vjerovatno da će vas odgovor na ta pitanja izložiti krivičnom gonjenju.

Prije nego što vas ispituju, vjerovatno nećete prisustvovati izvođenju drugih dokaza na suđenju. Svjedočite usmeno i bez prisustva drugih svjedoka. Dobićete priliku da ispričate sve što vam je poznato o događaju. Pitanja vam mogu postavljati tužilac, okrivljeni i njegovi branioci, kao i sudije, a u nekim slučajevima i oštećeni. Ispitivanje je najprije osnovno, potom unakrsno, pa mogu uslijediti dodatna pitanja. Može da se dogodi da vas pozovu nazad u sudnicu poslije davanja iskaza ili da vaše svjedočenje traje tokom više ročišta.

Ako je drugi svedok ili okrivljeni na drugačiji način govorio o bitnim činjenicama, možete biti suočeni s njima. Svedočenje može biti i u prepoznavanju neke osobe ili predmeta, i to tako da vas onaj koga prepoznajete ne može videti, ako je istraga još u toku. Mogu vas kazniti novčano ili prinudno dovesti ako ne opravdate izostanak ili se bez odobrenja udaljite s mjesta ispitivanja.

Ako ste oštećeni, imaćete priliku da iznesete imate imovinskopravni zahtev.

Prije podnošenja prijave korupcije, možete se zaštititi podnošenjem anonimne prijave.

U toku postupaka po prijavama korupcije imate mogućnost korištenja besplatne pravne pomoći.

U sudskim postupcima možete steći status zaštićenog svjedoka, sa pravima i obavezama koje predviđaju specijalni zakoni.

Takođe, postoji mogućnost sticanja statusa uzbunjivača, sa pravima i obavezama koje predviđaju specijalni zakoni za zaštitu uzbunjivača.

ZAKLJUČAK

PRILOZI

ADRESAR POLICIJSKIH INSTITUCIJA:

- Državna agencija za istrage i zaštitu
Adresa: Nikole Tesle 59, Istočno Sarajevo
Tel: + 387 (0) 57 32 61 00 + 387 (0) 57 34 29 24
E-mail: sipa@sipa.gov.ba

080 020 505 telefonski broj „Krimolovaca“ - isti za područje cijele Bosne i Hercegovine i otvoren 24 sata dnevno za prijavu priprema i izvršenja kriminalnih aktivnosti

- Granična policija BiH
Adresa: Reufa Muhića 2A, Sarajevo (Glavni ured)
Tel: 033/ 755-300 (Operativni centar) Fax: 033/ 755-305; 033/ 755-306

033/ 755-241 (Ured za profesionalne standarde i unutrašnju kontrolu) Fax: 033/ 755-242

E-mail: granpol@granpol.gov.ba

- Policija Brčko distrikta BiH
Adresa: Cigлана 8, 76100 Brčko distrikt BiH
Tel: +387 (0)49 233 200 (Centrala) Fax: +387 (0)49 216 779

Dežurna služba: 122
Email: brcko@policijabdbih.gov.ba

- Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske
Adresa: Trg Republike Srpske br.1, 78000 Banja Luka
Tel: 051/338-478, 051/338-844
E-mail: mup@mup.vladars..net

- Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova
Adresa: Ulica Mehmeda Spahe br.7, 71 000 Sarajevo
Tel: 00 387 33 280 020 lokal 3100
E-mail: press@fmup.go.ba

Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo
Adresa: La Benevolencija 16, Sarajevo
Tel: +387(0)33 286-700 (Centrala)
E-mail: mup@mup.ks.gov.ba

-URED ZA PRITUŽBE JAVNOSTI
pritužbe@mup.ks.gov.ba,
Odjeljenje za unutrašnji nadzor, koordinaciju i usmjeravanje
Tel: +387(0)33 286-723; +387(0)33 286 743 Fax: +387(0)33
unutrasnjinyore@mup.ks.gov.ba
-Odjeljenje za privredni kriminal i borbu protiv korupcije
Tel: +387(0)33 286-754
Fax: +387(0)33 286-861
privrednikriminal@mup.ks.gov.ba
- Ministarstvo unutrašnjih poslova Hercegovacko - neretvanske županije/kantona
Adresa: Brune Bušića bb, Mostar
Tel: +387(0)36 383-111 (Centrala)
SEKTOR KRIM POLICIJE: Tel: +387(0)36 383-101; Fax: +387(0)36 327-210
- Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog Kantona
Ulica Turalibegova bb, 75 000 Tuzla
Tel: +387 35 250 011, +387 35 275 601; Fax: +387 35 255
E mail: kontakte@muptk.ba
- MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH/UNUTARNJIH POSLOVA Srednjobosanskog Kantona/Županije Središnja Bosna
Adresa: Aleja Konzula bb, Travnik
TEL: 030/546-200, 030/518-290
E-MAIL: mup@sbk-ksb.gov.ba
- MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA UNSKO-SANSKOG KANTONA
Adresa: 502 V.br.brigadebr. 2, 77000 Bihać
Tel: +387 / 037 / 224-224
E-mail: mupusk@mupusk.gov.ba
- Ministarstvo unutarnjih poslova Zapadnohercegovačke županije
Adresa: IV Brigade HVO Stjepan Radić br. 11, 88320 Ljubuški
Tel.: +387 (0)39 830 803; Fax.: +387 (0)39 830 830
E-mail: mup.zzhetel.net.ba

Adresar javnih tužilaštava

-Ministarstvo unutrašnjih poslova
Zeničkodobojskog kantona
Adresa: Trg BiH br. 1, 72 000 Zenica
Telefon: 032/449-249
Email: mupzdk@mupzdk.gov.ba

-Ministarstvo unutarnjih poslova K10
Adresa: Silvija Strahimira Kranjčevića 8,
80101 Livno
Tel: 034/201-900 (Centrala); Fax:
034/200-381
E-mail: info@mup10.gov.ba Pritužbe
javnosti:pritužbe@mup10.gov.ba

-Ministarstvo unutrašnjih poslova
Bosanskopodrinjskog kantona
Adresa: ul. Zaima Imamovića 5, 73000
Goražde
Tel/fax: ++ 387 38 221 532
E-mail: kbpkmupg@bih.net.ba

- Ministarstvo unutarnjih poslova
Posavskog Kantona
Adresa: Treća ulica br.20, 76270 Orašje
Telefon: +387 31 712 544, Tel/fax: +387 31
712 044
E-mail: mup@zp.gov.ba

- Tužilaštvo Bosne i Hercegovine
Adresa: Kraljice Jelene 88, 71000 Sarajevo
Telefon: 033 707 100 (centrala); Faks: 033 707 463
E-mail: info@tuzilastvobih.gov.ba

- Tužilaštvo Brčko Distrikta BiH
Adresa: Trg pravde 10, 76100 Brčko
Telefon: 049 217 227 (centrala); Faks: 049 219 088
E-mail: jtbd@jtdb.ba

- Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine
Adresa: Valtera Perića 15/II, 71000 Sarajevo
Telefon: 033 212 529 (centrala); Faks: 033 208 361
E-mail: ft-fbih@pravosudje.ba

-Kantonalno tužilaštvo Bosansko-podrinjskog kantona -
Goražde
Adresa:Zaima Imamovića 3, 73000 Goražde
Telefon: 038 224 127 (centrala); Faks: 038 224 127
(prijemna kancelarija)
Adresa elektronske pošte: kantuzgo@bih.net.ba
-
Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo
Adresa: Radićeva 6, 71000 Sarajevo
Telefon: 033 276 811 (pisarna); Faks: 033 276 874
(pisarna); 033 276 871 (Ured glavnog tužioca)
Adresa elektronske pošte: kant_tuz@bih.net.ba; kt-
sarajevo@pravosudje.ba

- Kantonalno tužilaštvo Srednjobosanskog kantona
Adresa: Aleja Konzula bb, 72270 Travnik
Telefon: 030 511 815; Faks: 030 595 005
E-mail: tuzilastvotrebih.net.ba

-Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona
Adresa: Maršala Tita 137, 75000 Tuzla
Telefon: 035 306 100 (centrala); Faks: 035 306 114 (Ured
glavnog tužioca)
Adresa elektronske pošte: kt-tuzla@pravosudje.ba

- Kantonalno tužilaštvo Unsko-sanskog kantona
Adresa: Bosanska 2, 77000 Bihać
Telefon: 037/222-252 (centrala); 037/224-138
(glavni tužilac), Faks: 037/222-270 (centrala)
Adresa elektronske pošte: kt-
bihacepravosudje.ba
- Kantonalno tužilaštvo/tužiteljstvo Zeničko-
dobojskog kantona
Adresa: Trg BiH, 72000 Zenica
Telefon: 032/448-900; Faks:032/448-908
Adresa elektronske pošte: kt-
zenica@pravosudje.ba
- Kantonalno tužiteljstvo Hercegovačko-
neretvanskog kantona
Adresa: Ante Starčevića 22, 88 000 Mostar
Telefon: 036 326 747; Faks: 036 327 842
Email: kztmo@tel.net.ba
- Kantonalno tužiteljstvo Kantona 10 Livno
Adresa: Trg branitelja 1, 80101 Livno
Telefon: 034 201 012 (centrala, pisarnica) 034 201
012 (glavni tužitelj); Faks: 034 204 292
Adresa elektronske pošte: kt-
livno@pravosudje.ba; tuziteljstvo.livno@tel.net.ba
-Kantonalno tužiteljstvo Posavskog kantona
Orašje
Adresa: Obilaznica bb, 76270 Orašje
Telefon: 031 712 160 (centrala, pisarnica); Faks:
031 717 039
Adresa elektronske pošte:
damir.sukanovic@pravosudje.ba
- Kantonalno tužiteljstvo
Zapadnohercegovačkog kantona
Adresa: Ulica Pobijenih franjevaca bb, 88220
Široki Brijeg
Telefon: 039 706 368 (pisarnica); Faks: 039 706
368
Adresa elektronske pošte: zt-
sirokibrijeg@pravosudje.ba

- Republičko javno tužilaštvo
Republike Srpske
Adresa: Vladike Platona bb, 78000
Banja Luka
Tel: +387 (0)51 316 168
Email: rt-rs@pravosudje.ba

Posebno odjeljenje
Republičko javno tužilaštvo Republike Srpske
Posebno odjeljenje za suzbijanje korupcije,
organizovanog i najtežih oblika privrednog
kriminala
Adresa: Bana dr Todora Lazarevića 15
78000 Banja Luka
Tel/Faks:
+387 (0)51 326 140
+387 (0)51 313 010
E-mail: st-bl@pravosudje.ba

- Okružno javno tužilaštvo Banja Luka
Adresa: Vladike Platona bb, 78000 Banja Luka
Telefon: +387 (0)51 346 020 (centrala); Faks:
+387 (0)51 316 250
Adresa elektronske pošte: ot-bl@pravosudje.ba

- Okružno javno tužilaštvo u Bijeljini
Adresa: Vuka Karadžića 3, 76300 Bijeljina
Telefon: 055 202 856; Faks: 055 203 502
Adresa elektronske pošte: ot-bijeljina@pravosudje.ba

- Okružno javno tužilaštvo u Doboju
Adresa: Svetog Save 22, 74000 Doboju
Adresa elektronske pošte: ot-doboj@pravosudje.ba

- Okružno tužilaštvo u Istočnom Sarajevu
Adresa: Ul. Karađorđeva br. 5, 71123 Istočno
Sarajevo
Telefon: 057 343 220 (pisarnica); Faks: 057
343 234 - pisarnica
Adresa elektronske pošte: ot-istocnosarajevo@pravosudje.ba

- Okružno javno tužilaštvo u Prijedoru
Adresa: Zanatska br. 20, 79101 Prijedor
Telefon: 052/231-714
Adresa elektronske pošte: ot-prijedor@pravosudje.ba

- Okružno javno tužilaštvo u Trebinju
Adresa: Stepe Stepanovića 18, 89101 Trebinje
Telefon: 059 491 450; Telefaks: 059 491 460
Adresa elektronske pošte: ot-trebinje@pravosudje.ba

ADRESAR KANCELARIJA/UREDA ZA BESPLATNU PRAVNU POMOĆ

-Ured za pružanje besplatne pravne pomoći u sastavu Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine
Adresa: Trg BiH 1, 71000 Sarajevo, BiH
Tel: 033 281 528 i 281 530 ; Fax: + 387 33 201 989
e-mail: mirela.rikovic@mpr.gov.ba

- Republički Centar za pružanje besplatne pravne pomoći Banja Luka
Adresa: Slavka Rodića 4
tel. 051/233-570, 233-571; fah. 051/233-560
E-mail: info@mpr-centar.org

- Istočno Sarajevo
Adresa: Stefana Nemanje 13
tel. 057/310-451; fah. 057/310-450
E-mail: centaris@teol.net

- Trebinje
Adresa: Obala Luke Vukalovića 45
tel. 059/272-551; fah. 059/272-550
E-mail: trebinje@mpr-centar.org

-Doboj
Adresa: Svetog Save 20
tel. 053/200-210, 200-211; fah. 053/200-212
E-mail: dobojampr-centar.org

- Bijeljina
Adresa: Majevička 33-35
tel. 055/292-440; fax. 055/292-441
mail: p.pomoc.bn@teol.net

- Kancelarija za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH
Adresa: Trg pravde br. 10,76100 Brčko Distrikt
Telefon: 049/219-075 (centrala); Faks: 049/219-070
Email: kppbd@kppbd.ba

- Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći u Tuzli
Adresa: Džafer mahala 51., 75 000 Tuzla
Tel:++ 387 (0)35 369-391; Fax: ++ 387 (0)35 369-391
E-mail adresa: kzppp@tk.kim.ba
- Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći Sarajevo,
Adresa: Branilaca Sarajeva 21
Tel: +387(0)33 275-660; Fax: +387(0)33 275-661
E-mail: zbpp@zbpp.ks.gov.ba
- Kantonalni zavod za pravnu pomoć u Zenici
Adresa: Kočevska Čikma 1
Tel: 032 460 760; Fax: 032 460 761
e-mail: kzpp@zdk.ba
- Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći Goražde
Adresa:ul. Ferida Dizdarevića bb, 73 0000 Goražde, BiH
Tel. ++ 387 38 221 270; Fax ++ 387 38 220 405
e-mail: murisct@yahoo.com
- Županijski zavod za pružanje pravne pomoći Široki Brijeg
Adresa: Trg Gojka Šuška 3d, 88220 Široki Brijeg
Telefon: +387 39 704 804; Fax: +387 39 703 175
E-mail: zzzpp@tel.net.ba
- Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći - Bihać
Adresa: 502. Viteške brigade 10, 77 000 Bihać
Tel: +387 37 224 192
- Zavod za pružanje pravne pomoći - Odžak
Adresa: Trg 1, 76290 Odžak
Tel: +387 31 763 507
- Zavod za pružanje pravne pomoći - Orašje
Adresa: Obilaznica Jug 1 76270 Orašje
Tel: +387 31 717 183
- Ured za pružanje pravne pomoći - Livno
Adresa: Gabrijela Jurkića 8A, 80101 Livno
Tel: +387 34 202 770

**ADRESAR OSTALIH ORGANIZACIJA OD
ZNAČAJA:**

•Agencija za prevenciju korupcije i
koordinaciju borbe protiv korupcije.

Adresa: Dabrobosanska 26-28

71123, Istočno Sarajevo

•Telefon:

+387 57 322 540

Fax:

+387 57 322 547

e-mail: kontakte@apik.ba

**INSTITUCIJA OMBUDUSMANA ZA
LJUDSKA PRAVA**

Banja Luka

Sjedište Institucije

Akademika Jovana Surutke br.13

78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina

Tel/Fax: +387 51 303 992

bl.ombdusmen@ombdusmen.gov.ba

Sarajevo

Područni ured

Dubrovačka br.6

71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387 33 666 006

Fax: +387 33 666 007

sa.ombdusmen@ombdusmen.gov.ba

Mostar

Područni ured

Kneza Višeslava b.b.

88000 Mostar, Bosna i Hercegovina

Tel:+387 36 334 248

Fax:+387 36 334 249

mo.ombdusmen@ombdusmen.gov.ba

Brčko

Područni ured

Trg mladih br.8/1

76100 Brčko, Bosna i Hercegovina

Tel/Fax: +387 49 217 347

br.ombdusmen@ombdusmen.gov.ba

Livno

Terenski ured

Gabrijela Jurkića bb

80100 Livno, Bosna i Hercegovina

Tel:+387 34 201 911

Fax:+387 34 203 237

liombdusmen@ombdusmen.gov.ba

“Transparency International BiH”

- Adresa : Gajeva 2, 78000 Banja Luka

- besplatan telefonski broj: 0800 55555

- E-mail: centar@ti-bih.org

Web: www.prijavikorupciju.org

OVA PUBLIKACIJA NASTALA JE UZ
PODRŠKU UN KANCELARIJE ZA DROGE I
KRIMINAL (UNODC). STAVOVI IZNIJETI U
OVOJ PUBLIKACIJI NE ODRAŽAVAJU
NUŽNO STAVOVE UN KANCELARIJE ZA
DROGE I KRIMINAL

